

Ficha Técnica: A Anunciación e a Visitación

- **Título:** Grupo escultórico da Anunciación e a Visitación.
- **Autor:** Descoñecido; atribuído ao Mestre da Anunciación e ao Mestre da Visitación (dous artistas distintos do taller de Reims).
- **Cronoloxía:** c. 1230–1250.
- **Localización:** Xambas da porta dereita da fachada occidental da Catedral de Notre-Dame de Reims, Francia.
- **Estilo:** Gótico Clásico.
- **Técnica e materiais:** Escultura en vulto redondo sobre pedra calcaria.

Comentario da Obra

1. Identificación

O grupo da Anunciación e a Visitación é un dos conxuntos escultóricos máis representativos do Gótico Clásico. Atópase na porta dereita da fachada principal da Catedral de Reims. Aínda que están xuntas, as figuras foron realizadas por dous artistas diferentes do taller do Mestre de Reims. A

Anunciación mostra ao arcanxo Gabriel saudando a Virxe María, mentres que a **Visitación** representa o encontro de María e a súa curmá Isabel, ambas embarazadas. Este grupo ilustra a nova concepción da escultura gótica, na que as figuras adquiren vida, volume e emoción.

2. Análise Formal

A principal innovación formal deste conxunto reside no seu **naturalismo e humanización**, o que as afasta radicalmente das figuras hieráticas do Románico.

- **Postura e movemento:** As figuras da Visitación, en particular, teñen un **contraposto** tan realista que semella que os seus corpos están a se mover. Os seus vestidos caen en **dobras longas e suaves**, creando un xogo de claroscuros que acentúa o volume. No caso da Anunciación, a figura do anxo Gabriel, coñecido como o "**Anxo Sorrinte**", ten unha postura elegante e un sorriso expresivo que se fixo icónico do gótico.
- **Expresión e psicoloxía:** Os rostros non son xenéricos, senón que reflicten **emocións sutís**. A Virxe da Anunciación ten un rostro sereno e lixeiramente sorprendido, mentres que na Visitación, as facianas de María e Isabel, coas súas miradas e xestos, transmiten unha conexión e un diálogo íntimo e cheo de emoción. A madurez de Isabel contrasta coa xuventude de María, subliñando as diferenzas entre elas.
- **Integración:** A diferenza das estatuas-columna románicas que teñen unha función estritamente arquitectónica, estas figuras teñen **entidade propia**. Son estatuas de vulto redondo, case exentas, que se apoian nas xambas, pero posúen unha autonomía que as separa do muro.

3. Análise Iconográfica e Simbólica

O programa iconográfico ten un propósito claro: facer que os misterios da fe cristiá sexan **accesibles e comprensibles** a través da humanidade dos seus protagonistas.

- **A Anunciación:** Representa o comezo da salvación cristiá. O sorriso do Anxo Gabriel non é simplemente un xesto, é a expresión da **alegría do momento**, un sentimento que o fiel pode entender e sentir.
- **A Visitación:** É a celebración da maternidade divina e o recoñecemento da divindade de Cristo. O encontro de María e Isabel simboliza a unión entre o Antigo e o Novo Testamento.

4. Contextualización

Este conxunto sitúase na época dourada do Gótico Clásico (coñecido como o "estilo de Reims"). A escultura da época buscaba a perfección formal a través do naturalismo, influenciada polas **esculturas da Antigüidade Clásica**. O "**estilo de Reims**" caracterízase por este naturalismo e a expresividade que comezan a dominar a arte. A nova teoloxía humanista, que poñía o foco na humanidade de Cristo e na Virxe María, atopou na escultura o seu mellor vehículo de expresión. A riqueza e o realismo destas figuras demostran tamén o gran poder e a habilidade dos obradoiros que traballaban na catedral para o rei de Francia, que buscaba que a súa igrexa de coroación fose a máis fermosa de Europa.

5. Conclusión

A Anunciación e a Visitación de Reims non son só estatuas, senón un testemuño do cambio de mentalidade artística no século XIII. Representan a **culminación da escultura gótica** e a total emancipación da figura humana respecto á arquitectura. A súa expresividade, naturalismo e a sutil relación entre as figuras fixeron delas un modelo para toda Europa. A través destas obras, a arte gótica demostra que a beleza non está só na maxestade divina, senón tamén na **humanidade, na emoción e no diálogo** entre as persoas.

Concepto	Definición segundo CIUG / PAU
Estatua-columna	Escultura integrada nunha columna, onde a figura humana actúa como soporte arquitectónico. Típica do gótico francés, especialmente nas portadas das catedrais.
Técnica de panos mollados	Técnica escultórica que representa os pregues da roupa como se estivesen húmidos, adheridos ao corpo, marcando o volume anatómico. Propia da escultura grega clásica.
Contraposto	Postura escultórica na que o peso do corpo recae sobre unha perna, mentres a outra está en repouso, xerando unha leve torsión e naturalismo. Desenvolvida na Grecia clásica.
Iconografía	Conxunto de imaxes, símbolos e representacións que permiten identificar e interpretar os temas dunha obra de arte.
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e temáticas que definen unha obra ou grupo de obras nun contexto histórico e cultural determinado.